

METODOLOGIA

de calculare, aprobare și ajustare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal

Secțiunea 1

DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice (în continuare Metodologie) are ca scop stabilirea modului de calcul a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorii de energie electrică cărora le-a fost impusă obligația de serviciu public de a presta serviciu universal și/sau de a asigura furnizarea de ultimă opțiune (în continuare – Furnizori).

2. Metodologia stabilește:

1) principiile și algoritmul de calcul al prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice;

2) modul de determinare, de ajustare și de aprobare a prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice, diferențiate pe nivelele de tensiune ale rețelelor electrice de distribuție prin care se furnizează energie electrică consumatorilor finali, în funcție de zona de consum și de modul de achitare pentru energia electrică furnizată consumatorilor finali;

3) componența, modul de determinare și de includere în prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice a consumurilor și a cheltuielilor aferente doar activității de furnizare a energiei electrice în contextul obligației de serviciu public de a presta serviciu universal și/sau de a asigura furnizarea de ultimă opțiune;

4) modul de determinare a costului energiei electrice procurate, a cheltuielilor suportate în legătură cu prestarea Furnizorului a serviciului de transport și a serviciului de distribuție a energiei electrice de către operatorul sistemului de transport și de operatorul sistemului de distribuție;

5) modul de determinare și de aprobare a costurilor și a cheltuielilor Furnizorului aferente doar activității de furnizare a energiei electrice pentru primul an de valabilitate a Metodologiei, anul de bază;

6) modul de actualizare a costurilor și a cheltuielilor Furnizorului aferente activității de furnizare a energiei electrice pentru perioada ulterioară anului de bază.

Secțiunea 2

PRINCIPIILE, APLICATE LA DETERMINAREA PREȚURILOR

3. Metodologia este bazată pe următoarele principii de reglementare:

1) separarea contabilă alte activități reglementate sau nereglementate, desfășurate de Furnizor;

2) funcționarea eficientă și asigurarea viabilității Furnizorului;

3) determinarea costurilor reale de procurare a energiei electrice, a cheltuielilor aferente prestării Furnizorului a serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice, a costurilor și a cheltuielilor strict necesare pentru desfășurarea activității reglementate de furnizare a energiei electrice, cu excluderea din calcul a tuturor costurilor și cheltuielilor economic neargumentate și/sau care nu sunt necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice;

4) desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice în condiții de eficiență și de fiabilitate;

5) includerea în prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice doar a costurilor și a cheltuielilor reale, strict necesare pentru procurarea, pentru transportul, pentru distribuția și pentru furnizarea energiei electrice la prețuri reglementate prin rețelele electrice până la nivelul respectiv de tensiune la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali;

6) excluderea subvențiilor încrucișate;

7) transparență în procesul de reglementare a prețurilor.

Secțiunea 3 CALCULAREA PREȚURILOR

4. Prețul mediu de furnizare a energiei electrice (TFC_{mn}) tuturor consumatorilor deserviți de Furnizor în anul de reglementare “n” se determină reieșind din venitul care trebuie să fie obținut de către Furnizor în vederea acoperirii costurilor și a cheltuielilor reale necesare pentru furnizarea energiei electrice și pentru obținerea unei marje rezonabile de profit. Astfel, prețul în cauză va fi determinat conform formulei:

$$TFC_{mn} = \frac{VF_n}{EFC_n} = \frac{CFT_n + RF_n}{EFC_n} \quad (1)$$

unde:

VF_n – venitul reglementat al Furnizorului necesar a fi obținut în anul “n” în urma furnizării energiei electrice tuturor consumatorilor deserviți, lei. Metodologia prevede că furnizarea energiei electrice poate fi efectuată de Furnizor la punctele de intrare în rețelele electrice de transport, la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport și la punctele de ieșire din rețelele electrice de distribuție. Astfel:

$$VF_n = VF_{not} + VF_{ntr} + VF_{nd} \quad (2)$$

unde:

VF_{not} – venitul Furnizorului în anul “n” de la furnizarea energiei electrice consumatorilor la punctele de intrare în rețelele electrice de transport, lei;

VF_{ntr} – venitul Furnizorului de la furnizarea în anul “n”, la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport, a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de transport, lei;

VF_{nd} – venitul Furnizorului de la furnizarea în anul “n” a energiei electrice consumatorilor la punctele de ieșire din rețelele electrice de distribuție, lei, care se determină conform formulei:

$$VF_{nd} = VF_{nit} + VF_{nmt} + VF_{nji} \quad (3)$$

VF_{nit} – venitul de la furnizarea în anul “n” a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune, lei;

VF_{nmt} – venitul de la furnizarea în anul “n” a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de medie tensiune, lei;

VF_{nji} – venitul de la furnizarea în anul “n” a energiei electrice consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune, lei;

CFT_n – costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului aferente furnizării energiei electrice, care se determină conform formulei:

$$CFT_n = CEP_n + CST_n + CSD_n + CSF_n - Dev_{n-1} \quad (4)$$

unde:

CEP_n – costul energiei electrice procurate de Furnizor în anul “n” pentru a fi furnizată tuturor consumatorilor, lei;

CST_n – cheltuielile suportate de Furnizor în anul “n” pentru prestarea acestuia a serviciului de transport al energiei electrice prin rețelele electrice de transport, de către operatorul sistemului de transport, lei;

CSD_n – cheltuielile suportate de Furnizor în anul “n” pentru prestarea acestuia a serviciului de distribuție a energiei electrice, de către operatorul sistemului de distribuție, lei;

CSF_n – costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice în anul “n”, lei;

Dev_{n-1} – componenta, care va lua în considerație devierile tarifare, pozitive (+) sau negative (-), ale Furnizorului generate în anul “n-1” (perioada precedentă de reglementare), care trebuie luate în calculul prețurilor reglementate pentru anul “n” (perioada pentru care se stabilesc prețurile reglementate). Aceste devieri pot apărea ca rezultat al diferențelor între parametrii estimați în procesul de stabilire a tarifelor pentru anul “n-1” și cei reali obținuți în anul “n-1”, lei.

RF_n – rentabilitatea reglementată necesară a fi obținută de Furnizor în anul “n” de la furnizarea energiei electrice, care se determină conform formulei:

$$RF_n = CFT_n \times R\% \quad (5)$$

unde:

$R\%$ – rata de rentabilitate pentru activitatea de furnizare reglementată a energiei electrice, stabilită la nivelul de 0,5 % și constantă pe perioada de valabilitate a metodologiei tarifare.

EFC_n – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n” tuturor consumatorilor deserviți de Furnizor, determinată conform formulei:

$$EFC_n = EFC_{not} + EFC_{ntr} + EFC_{ndr} \quad (5)$$

în care:

EFC_{not} – cantitatea de energie electrică furnizată de Furnizor în anul “n” la punctele de intrare în rețelele electrice de transport ale operatorului rețelei de transport și de sistem, kWh;

EFC_{ntr} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n” la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport ale operatorului rețelei de transport și de sistem, kWh;

EFC_{ndr} – cantitatea de energie electrică furnizată la punctele de ieșire din rețelele electrice de distribuție, kWh, care se determină conform formulei:

$$EFC_{ndr} = EFC_{nit} + EFC_{nmt} + EFC_{njt} \quad (6)$$

EFC_{nit} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă (TÎ), care cuprind rețelele electrice de distribuție de tensiunea de 35-110 kV, kWh;

EFC_{nmt} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (TM), care cuprind rețelele electrice de distribuție de tensiunea de 6-10 kV, kWh;

EFC_{njt} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (TJ), care cuprind rețelele electrice de distribuție de tensiunea de 0,4 kV și mai joasă, kWh.

5. Prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice se determină și se aprobă în așa mod ca fiecare categorie de consumatori finali, în parte, să achite doar costul real necesar pentru procurarea energiei electrice, pentru transportul, pentru distribuția și pentru furnizarea acesteia la punctele de delimitare sau la locurile de consum ale consumatorilor finali în funcție de nivelul tensiunii rețelelor electrice la care sunt racordate instalațiile electrice ale acestora. Aceste prețuri pot fi atât de tip monom, precum și de tip binom.

6. Prețul reglementat de furnizare a energie electrice de tip monom reflectă costurile Furnizorului revenite 1 kWh (lei/kWh). În acest caz, veniturile Furnizorului în anul de reglementare “n” de la furnizarea energiei electrice consumatorilor finali de energie electrică și,

respectiv, plata necesară de a fi achitată de către toți consumatorii finali pentru energia electrică consumată se va determina conform formulei:

$$VF_n = PAC_n = \sum EFC_{nk} \times TFC_{nk}^m \quad (7)$$

unde:

PAC_n – plata necesară a fi achitată de către toți consumatorii finali ai Furnizorului pentru energia electrică furnizată (consumată) în anul “n”, lei;

EFC_{nk} – cantitatea de energie electrică totală, furnizată în anul “n” consumatorilor finali de categoria “k”, kWh;

TFC_{nk}^m – prețul reglementat de tip monom de furnizare a energiei electrice în anul “n” consumatorilor finali de categoria “k”, lei/kWh. Acest preț se determină:

1) Pentru energia electrică furnizată la punctele de intrare în rețelele electrice de transport (operatorului rețelei de transport și de sistem pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de transport sau altor consumatori):

$$TFC_{not} = \frac{VF_{not}}{EFC_{not}} = \frac{CEP_n + CSF_n - Dev_{n-1} + RF_n}{EFC_n} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n \quad (8)$$

unde:

TF_n – prețul reglementat pentru desfășurarea de către Furnizor a activității de furnizare a energiei electrice, lei/kWh, care se determină conform formulei:

$$TF_n = \frac{CSF_n - Dev_{n-1} + RF_n}{EFC_n} \quad (9)$$

2) Pentru energia electrică furnizată la punctele de ieșire din rețelele electrice de transport (consumatorilor finali instalațiile electrice ale căroră sunt racordate la rețelele electrice de transport, operatorilor rețelelor de distribuție pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție):

$$TFC_{ntr} = \frac{VF_{ntr}}{EFC_{ntr}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n + \frac{CST_n}{EFC_n - EFC_{not}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n + TT_n \quad (10)$$

unde:

TT_n – prețul reglementat pentru prestarea Furnizorului de către operatorul sistemului de transport a serviciului de transport al energiei electrice în anul “n”, lei/kWh, aprobat de ANRE în conformitate cu legea. 3) Pentru energia electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune (IT):

$$TFC_{nit}^m = \frac{VF_{nit}}{EFC_{nit}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n + TT_n + TD_{nit}^m \quad (11)$$

unde:

TD_{nit}^m – prețul reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice calculat la 1 kWh și prestat Furnizorului în anul “n” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de înaltă tensiune, lei/kWh, aprobat de ANRE în conformitate cu legea.

4) Pentru energia electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de medie tensiune (MT):

$$TFC_{nmt}^m = \frac{VF_{nmt}}{EFC_{nmt}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n + TT_n + TD_{nmt}^m \quad (12)$$

unde:

TD_{nmt}^m – prețul reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, calculat la 1 kWh și prestat Furnizorului în anul “n” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de medie tensiune, lei/kWh, aprobat de ANRE în modul stabilit de lege.

5) Pentru energia electrică furnizată în anul “n” consumatorilor finali, instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune (JT):

$$TFC_{njt}^m = \frac{VF_{njt}}{EFC_{njt}} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n + TT_n + TD_{njt}^m \quad (13)$$

unde:

TD_{njt}^m – prețul reglementat pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, calculat la 1 kWh și prestat Furnizorului în anul “n” de operatorul sistemului de distribuție prin rețelele electrice de distribuție de joasă tensiune, lei/kWh, aprobat de ANRE în modul stabilit de lege.

7. În cazul prețurilor reglementate de furnizare a energiei electrice de tip binom costurile Furnizorului se divizează între două componente tarifare:

- 1) preț reglementat pentru energia electrică furnizată, lei/kWh;
- 2) tarif pentru puterea electrică contractată, lei/kW.

În acest caz, veniturile Furnizorului de la furnizarea energiei electrice consumatorilor finali prin rețelele electrice de distribuție (VF_{nd}) și, respectiv, plata necesară de a fi achitată pentru energia electrică furnizată în anul “n” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție (PAC_{nd}), se vor determina reieșind din energia electrică furnizată (consumată) precum și din puterea maximă contractată de către consumatorii finali, conform formulei:

$$VF_{nd} = PAC_{nd} = EFC_{nd} \times TFE_{nd} + \sum TP_{nk} \times PC_{nk} \quad (14)$$

unde:

EFC_{nd} – cantitatea de energie electrică furnizată în anul “n”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție („TÎ”, „TM”, „TJ”);

TFE_{nd} – prețul reglementat pentru energia electrică furnizată în anul “n”, consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, lei/kWh. Acest preț se determină conform formulei:

$$TFE_{nd} = \frac{CEP_n}{EFC_n} + TF_n + TT_n \quad (15)$$

PC_{nk} – puterea maximă contractată în anul “n” de către consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție corespunzător nivelului “k” de tensiune, kW;

TP_{nk} – tariful în anul “n” pentru puterea electrică contractată aferentă rețelelor electrice de distribuție cu nivelul “k” de tensiune, kWh. Tarifele pentru puterea electrică contractată se determină în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și se aprobă de către ANRE în modul stabilit de lege în lei/kWh/lună pentru fiecare nivel de tensiune a rețelelor electrice de distribuție („TÎ”, „TM” și „TJ”).

8. Atât prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice de tip monom, precum și cele de tip binom pot fi diferențiate în funcție de orele de consum. Prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice în funcție de orele de consum se determină de Furnizor și se aprobă de ANRE în modul stabilit de lege, reieșind din condițiile stipulate în contractele de procurare a energiei electrice de la producătorii autohtoni și din import privind prețurile de procurare a energiei electrice, diferențiate în funcție de orele de consum (orele de zi, orele de noapte și orele de vârf). În acest caz, prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice se determină în conformitate cu formulele (8), (10)–(15) din Metodologie pentru fiecare interval al orelor de consum reieșind din costul energiei electrice procurate, determinat separat pentru fiecare interval al orelor de consum, iar celelalte componente ale prețurilor reglementate nu depind de orele de consum.

Secțiunea 4

DETERMINAREA CONSUMURILOR ȘI A CHELTUIELILOR

9. După cum s-a menționat în punctul 4 al Metodologiei, în componența costurilor și a cheltuielilor totale ale Furnizorului se includ costul energiei electrice procurate de către Furnizor pentru a fi furnizată în anul de reglementare “n” tuturor consumatorilor (CEP_n), cheltuielile suportate de Furnizor pentru achitarea serviciului de transport al energiei electrice (CST_n), prestat de operatorul sistemului de transport, cheltuielile suportate de Furnizor pentru achitarea serviciului de distribuție a energiei electrice (CSD_n), prestat de operatorul sistemului de distribuție și costurile și cheltuielile Furnizorului aferente desfășurării activității de furnizare a energiei electrice (CSF_n).

10. Costul energiei electrice procurate în anul de reglementare “n” se determină reieșind din cantitatea de energie electrică procurată pentru furnizare tuturor consumatorilor deserviți de Furnizor și din prețurile de procurare a acestei energiei electrice, conform formulei:

$$CEP_n = EP_n \times PE_n \quad (16)$$

unde:

EP_n – cantitatea totală de energie electrică necesară a fi procurată de Furnizor în anul “n” pentru a fi furnizată tuturor consumatorilor, deserviți de acesta, precum și, după caz, operatorului rețelei de transport și de sistem și operatorilor rețelelor de distribuție (kWh);

PE_n – prețul mediu de procurare în anul “n” a energiei electrice de către Furnizor de la producătorii autohtoni și din import (lei/kWh). Acest preț se bazează pe prețurile aprobate de ANRE în cazul procurării energiei electrice de la producătorii autohtoni reglementați și pe prețurile prevăzute în contractele de procurare a energiei electrice în cazul procurării energiei electrice din import și de la producătorii prețurile cărora nu sunt reglementate. Acest preț se determină în felul următor:

$$PE_n = \frac{\sum (PER_n \times EPR_n + PELS_n \times EPL_n + PEB_n \times EPB_n)}{EPT_n} \quad (17)$$

unde:

PER_n – prețul mediu ponderat de procurare de către Furnizor în anul “n” a energiei electrice de la producătorii autohtoni prețurile cărora sunt reglementate de stat lei/kWh;

EPR_n – cantitatea de energie electrică procurată de către Furnizor în anul “n” de la producătorii autohtoni prețurile cărora sunt reglementate de stat, kWh;

$PELS_n$ – prețul mediu ponderat, cu stimulente, de procurare de către Furnizor în anul “n” a energiei electrice din import și din surse autohtone la prețuri libere (nereglementate) de pe piață lei/kWh. Acest preț se determină conform formulei:

$$PELS_n = PEL_n + K \times (PEL_{n-1} - PEL_n) \quad (18)$$

unde:

PEL_n – prețul mediu ponderat de procurare de către Furnizor a energiei electrice în anul “n” din import și din sursele autohtone la prețuri libere de pe piață lei/kWh;

PEL_{n-1} – prețul mediu ponderat efectiv de procurare de către Furnizor în anul precedent (n-1) a energiei electrice din import și din sursele autohtone la prețuri libere de pe piață lei/kWh;

K – coeficientul de stimulare care este egal cu 0,5 în cazul în care PEL_n este mai mic decât PEL_{n-1} , în toate celelalte cazuri $K=0$. Coeficientul de stimulare prevede doar stimularea gestionării eficiente de către Furnizor a procurărilor de energie electrică astfel încât prețurile de procurare să fie cele mai mici de pe piață. La determinarea coeficientului de stimulare, nu se vor lua în considerație diminuările prețurilor față de anul precedent în rezultatul modificării cursului de schimb al leului moldovenesc față de valuta în care se procură energia, în rezultatul negocierilor purtate de organele de stat, în rezultatul scăderii prețurilor la resursele energetice pe piața internațională și alte diminuări de prețuri care nu țin nemijlocit de meritul Furnizorului.

EPL_n – cantitatea de energie electrică procurată de către Furnizor în anul “n” din import și din sursele autohtone la prețuri libere de pe piață, kWh;

PEB_n – prețul mediu ponderat al energiei electrice necesar a fi achitat în anul “n” de către Furnizor pentru energia electrică livrată de operatorul rețelei de transport și de sistem pentru balansarea deficitului de energie electrică pe piața internă a furnizorului, lei/kWh;

EPB_n – cantitatea de energie electrică livrată în anul “n” de operatorul rețelei de transport și de sistem pentru balansarea deficitului de energie electrică pe piața internă a furnizorului, kWh;

EPT_n – cantitatea totală de energie electrică procurată de Furnizor în anul “n”, kWh. Cantitatea de energie electrică procurată trebuie să fie egală cu cantitatea de energie furnizată de furnizor tuturor consumatorilor. Adică:

$$EPT_n = EFC_n \quad (19)$$

11. Cheltuielile suportate de Furnizor pentru serviciul de transport al energiei electrice, prestat de operatorul sistemului de transport se determină conform formulei:

$$CST_n = ET_n \times TT_n \quad (20)$$

unde:

ET_n – cantitatea de energie electrică a Furnizorului transportată de operatorul rețelei de transport și de sistem în anul “n” prin rețelele electrice de transport, kWh.

12. Cheltuielile suportate de Furnizor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat de către operatorul sistemului de distribuție se determină conform formulei:

$$CSD_n = EFC_{nit} \times TD_{nit} + EFC_{nmt} \times TD_{nmt} + EFC_{njt} \times TD_{njt} \quad (21)$$

unde:

TD_{nt} ; TD_{nmt} ; TD_{njt} – tariful pentru prestarea de către operatorul sistemului de distribuție a serviciului de distribuție a energiei electrice în anul “n” prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, de medie și joasă, aprobat de ANRE.

13. Costurile și cheltuielile totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice în anul de reglementare “n” (CSF_n) cuprind:

1) cheltuieli legate de încheierea și de derularea contractelor de procurare, a contractelor de furnizare a energiei electrice tuturor consumatorilor, a contractelor de transport și a contractelor de distribuție a energiei electrice, a altor contracte aferente activității de furnizare a energiei electrice;

2) cheltuieli legate de facturarea și de colectarea plăților pentru energia electrică furnizată consumatorilor, de facturarea și de achitarea plăților pentru energia electrică procurată, a plăților pentru prestarea serviciului de transport și a serviciului de distribuție a energiei electrice;

3) cheltuieli aferente asigurării bazei de date privind gestiunea consumatorilor, aferente organizării și desfășurării lucrului cu consumatorii (centre comerciale, servicii de informare a consumatorilor, a operatorului rețelei de transport și de sistem, a operatorilor rețelelor de distribuție și a altor instituții abilitate);

4) amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, cheltuielile de întreținere și de exploatare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente activității de furnizare a energiei electrice;

5) alte cheltuieli de distribuție legate nemijlocit de activitatea de furnizare a energiei electrice;

6) cheltuieli administrative ale Furnizorului aferente activității de furnizare a energiei electrice.

14. Totodată, toate costurile și cheltuielile legate nemijlocit de activitatea de furnizare indicate în punctul 13 din Metodologie sunt compuse din costuri cu personalul (CRF), din costuri materiale (CMF), din costul serviciilor prestate de terți (CSP), din amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale (UA) și din alte cheltuieli de furnizare a energiei electrice (ACF). Astfel, costurile și cheltuielile totale aferente activității de furnizare a energiei electrice în anul “n” pot fi determinate prin formula:

$$CSF_n = CRF_n + CMF_n + CSP_n + UA_n + ACF_n \quad (22)$$

15. În costurile Furnizorului cu personalul se includ atât sumele retribuițiilor pentru munca efectiv prestată, precum și sumele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Costurile cu personalul se determină de către Furnizor pentru primul an de valabilitate a Metodologiei, – anul de bază (CRF_0), reieșind din: numărul necesar de angajați pentru desfășurarea normală a activității de furnizare a energiei electrice; categoria de calificare a acestora; cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real; coeficientul complexității din ramură; regimul și condițiile de lucru; contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, alte plăți și sporuri stabilite de legislație. Aceste consumuri se determină de Furnizor pentru primul an de valabilitate a Metodologiei, se examinează și se aprobă de către ANRE ca fiind consumuri de bază pentru toată perioada de valabilitate a Metodologiei. Pentru fiecare an ulterior “n”, aceste consumuri se actualizează reieșind din indicele prețului de consum din Republica Moldova și conform indicelui de modificare a numărului locurilor de consum ale consumatori finali deserviți de Furnizor, conform formulei:

$$CRF_n = CRF_0 \times \prod [(1 + IPCM_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (23)$$

unde:

$IPCM_n$ – indicele prețului de consum în RM în anul “n”;

ΔNC_n – indicele modificării numărului locurilor de consum ale consumatorilor finali deserviți de Furnizor în anul “n”, care se determină conform formulei:

$$\Delta NC_n = \frac{NC_n - NC_{n-1}}{NC_{n-1}} \quad (24)$$

unde:

NC_n – numărul locurilor de consum ale consumatorilor finali deserviți de către Furnizor în anul de reglementare „n”;

NC_{n-1} – numărul locurilor de consum al consumatorilor finali deserviți de Furnizor în anul „n-1”.

În cazul în care, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real, consumurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate reieșind din cuantumul minim garantat revăzut și indicele de creștere a eficienței în cuantum de 20 % din coeficientul creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real.

16. Costurile materiale totale ale Furnizorului necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice se determină de Furnizor pentru primul an de valabilitate a Metodologiei (CMF₀) reieșind din cantitatea fiecărui tip de material necesar, determinată în baza normelor de utilizare și a analizei materialelor, utilizate de Furnizor în perioada precedentă de reglementare pentru deservirea consumatorilor, pentru întreținerea și pentru exploatarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale și reieșind din prețurile minime de pe piață, ca rezultat al achizițiilor efectuate în conformitate cu regulamentul aprobat de ANRE. Analogic costurilor cu personalul, aceste costuri se examinează și se aprobă de către ANRE pentru primul an, ca fiind costuri de bază pentru toată perioada de valabilitate a Metodologiei. Pentru fiecare an “n” ulterior, aceste costuri se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CMF_n = CMF_0 \times \prod [(1 + HICP_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \times \frac{LeiD_n}{LeiD_{n-1}} \quad (25)$$

unde:

$HICP_n$ – indicele prețului cu amănuntul al SUA în anul “n”, publicat de către Departamentul Muncii al SUA;

$LeiD_n$ – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul “n”, anul pentru care se actualizează costurile;

$LeiD_{n-1}$ – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul precedent (n-1).

17. Costurile totale privind serviciile prestate de terți includ serviciile prestate de Poșta Moldovei și de băncile comerciale privind expedierea facturilor de plată, primirea plăților pentru energia electrică de la consumatori, serviciile telefonice și informaționale și alte servicii ce țin de activitatea de furnizare a energiei electrice, prestate Furnizorului conform contractelor încheiate cu terțe părți. Aceste costuri se determină pentru primul an de valabilitate al prezentei Metodologii (CSP₀) reieșind din contractele de antrepriză încheiate cu terțe părți în rezultatul achiziției de lucrări și de servicii, efectuate în conformitate cu regulamentul aprobat de ANRE. Aceste cheltuieli se examinează și se aprobă de către ANRE ca cheltuieli de bază pentru toată perioada de valabilitate a Metodologiei. Pentru fiecare an „n” următor, cheltuielile în cauză se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CSP_n = CSP_0 \times \prod [(1 + IPCM_n) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (26)$$

18. Amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale se determină anual de către Furnizor reieșind din valoarea de intrare a imobilizărilor necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a energiei electrice și reieșind din durata de funcționare utilă a acestora, utilizând metoda amortizării liniare, care conduce la defalcări uniforme a amortizării în costurile și cheltuielile Furnizorului, pe toată durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe și a activelor nemateriale, conform formulei:

$$UA_{in} = \sum_{k=1}^m \frac{VIA_{k_{n-1}}}{DV_k} \quad (27)$$

unde:

$VIA_{k_{n-1}}$ – valoarea de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale utilizate în activitatea de furnizare a energiei electrice date în exploatare până în anul „n-1” în urma investițiilor efectuate conform planurilor de investiții aprobate de ANRE;

DV_k – durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de categoria “k”, care trebuie să corespundă duratei reale de viață a activului. Totodată, această durată de funcționare nu poate fi mai mică decât durata indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.338 din 21.03.2003](#).

19. Metodologia stabilește că planificarea și efectuarea investițiilor va fi realizată de către Furnizor în strictă conformitate cu prevederile Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr.283/2016 din 15 noiembrie 2016.

20. Alte cheltuieli de furnizare a energiei electrice (ACF_n) includ alocația aferentă creării fondului de rulment, achitării impozitelor și a taxelor, care conform legii în domeniu se atribuie la cheltuieli. Aceste cheltuieli se determină pentru fiecare an în parte conform formulei:

$$ACF_n = CFR_n + T_n \quad (28)$$

unde:

CFR_n – alocația aferentă fondului de rulment în anul “n”, care se determină conform formulei:

$$CFR_n = \frac{\alpha \times (CEP_n + CST_n + CSD_n + CRF_n + CMF_n + CSP_n + T_n)}{365} \times R_{dn} \quad (29)$$

unde:

α – necesitatea în fond de rulment, exprimat în zile de facturare a energiei electrice. Prin prezenta Metodologie se stabilește $\alpha = 25$ zile, determinat în baza regimului de achitare de către consumatorii finali a energiei electrice consumate, conform actelor normative în vigoare, și a regimului de plăți pentru necesitățile Furnizorului (în legătură cu procurări de energie electrică, serviciul de transport și de distribuție a energiei electrice, procurări de materiale și de servicii);

R_{dn} – rata medie a dobânzilor la creditele acordate în lei moldovenești în anul „n”, publicată de Banca Națională.

T_n – impozitele, taxele și alte plăți justificate și necesare de a fi achitate de întreprindere în anul „n”, care conform legislației se atribuie la cheltuieli.

În cazul când Furnizorul nu va utiliza integral alocația aferentă fondului de rulment pentru plata dobânzilor la creditele bancare contractate pe termen scurt, ANRE, la actualizarea prețurilor

reglementate pentru furnizarea energiei electrice, va diminua valoarea venitului reglementat cu quantumul alocației utilizate în alte scopuri.

Secțiunea 5

APROBAREA, ACTUALIZAREA ȘI APLICAREA PREȚURILOR REGLEMENTATE

21. Prețurile reglementate de furnizare a energiei electrice se determină anual de către Furnizori și se aprobă de către Consiliul de Administrație al ANRE. Pentru aceasta Furnizorul, până la începutul anului ce urmează, prezintă la ANRE calculul prețurilor reglementate, efectuat în conformitate cu prevederile Metodologiei și materialele ce confirmă corectitudinea cheltuielilor și a altor indicatori incluși în calculul prețurilor reglementate. ANRE va examina materialele prezentate de Furnizor și, în cazul în care materialele prezentate sunt veridice, iar calculele efectuate demonstrează necesitatea modificării prețurilor reglementate, va concretiza, va actualiza, va aproba și va publica prețurile noi, nu mai târziu de 1 aprilie, care vor intra în vigoare și vor fi aplicate după publicarea Hotărârii Consiliului de Administrație al ANRE în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

22. Furnizorul va avea dreptul să solicite ANRE actualizarea prețurilor reglementate în decursul anului, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de acesta (modificarea prețurilor de procurare a energiei electrice, fluctuația cursului de schimb al valutei naționale, apariția actelor legislative și normative ce duc la majorarea costurilor de furnizare etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc la o deviere mai mare de 5,0% din costul anual de furnizare a energiei electrice stabilit în prețurile reglementate. În acest caz, Furnizorul va prezenta ANRE o analiză a factorilor de influență și a devierilor dintre datele aplicate la calcularea prețurilor reglementate și cele real înregistrate. ANRE, în aceste cazuri, este în drept să ajusteze prețurile reglementate semestrial sau, după caz, mai frecvent în funcție de nivelul de influență asupra prețurilor reglementate a factorilor obiectivi.

23. Devierile tarifare create pe parcursul anului „n-1” de gestiune vor fi incluse în prețul reglementat pentru anul „n”, actualizate la rata medie anuală a dobânzii la creditele bancare în lei moldovenești (Rdn), în baza valorilor devierilor determinate lunar. În cazul modificării prețurilor reglementate în decursul anului de gestiune, devierile tarifare (Dev) generate în perioada precedentă a anului de gestiune vor fi luate în considerație în totalitate la calcularea noilor prețuri reglementate. În acest caz, devierile tarifare se includ în prețul reglementat astfel ca acestea să fie recuperate până la sfârșitul anului de gestiune.

24. Variabila Dev_{n-1} va fi calculată în fiecare an de gestiune pentru a reflecta impactul financiar al devierilor dintre valorile prognozate ale indicatorilor la stabilirea prețului reglementat în anul “n-1” și cele real înregistrate în acest an.

25. În cazul în care, în perioada de valabilitate a Metodologiei vor fi adoptate acte legislative sau acte normative de reglementare care vor influența nivelul costurilor și al cheltuielilor de furnizare a energiei electrice, aceste modificări vor fi luate în considerație de către ANRE la ajustarea anuală a prețurilor reglementate.